ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Ondřeje Mrákoty a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **L. Y.,** zastoupený JUDr. Pavlem Holubem, advokátem se sídlem Kopečná 940/14, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. 3. 2018, č. j. 41 Az 12/2017 - 73, ve znění opravného usnesení ze dne 3. 5. 2018, č. j. 41 Az 12/2017 – 78,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 28. 3. 2018, č. j. 41 Az 12/2017 - 73, **se** ve výrocích I. a II. **zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím ze dne 22. 8. 2017, č. j. OAM-14/LE-LE05-ZA17-2017, žalovaný (dále jen „stěžovatel“) neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v relevantním znění (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Proti rozhodnutí stěžovatele podal žalobce dne 21. 9. 2017 žalobu u Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), který jí rozsudkem ze dne 28. 3. 2018, č. j. 41 Az 12/2017 - 73, ve znění opravného usnesení ze dne 3. 5. 2018, č. j. 41 Az 12/2017 - 78, vyhověl, rozhodnutí stěžovatele výrokem I. napadeného rozsudku zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení; výrokem II. krajský soud uložil stěžovateli povinnost zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení částku 20 570 Kč a ve výroku III. přiznal tlumočnici Irem Yilmaz odměnu ve výši 2395 Kč. Krajský soud v odůvodnění rozsudku konstatoval, že žalobce se obává o své zdraví a život ve věznicích v Turecku, v němž byl odsouzen za majetkovou trestnou činnost k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 6 let, 6 měsíců a 10 dnů.

Současně s řízením o žalobě proti rozhodnutí stěžovatele u Krajského soudu v Brně probíhalo řízení týkající se (ne)vydání žalobce k výkonu uvedeného trestu odnětí svobody. Krajský soud odkázal z hlediska zjištění skutkového stavu na usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 21. 9. 2017, č. j. 11 Nt 402/2017 – 456 (stížnost státního zástupce proti tomuto usnesení byla zamítnuta usnesením Vrchního soudu v Olomouci ze dne 31. 1. 2018, č. j. 2 To 111/2017 – 489), které podrobně popisuje situaci ve věznicích v Turecku, uvádí zdroje, z nichž byly čerpány informace, a pečlivě zdůvodňuje, proč bylo v extradičním řízení rozhodnuto o nevydání žalobce k výkonu trestu odnětí svobody do Turecka. Podle Krajského soudu v Brně a Vrchního soudu v Olomouci by se velmi špatné podmínky v tureckém vězeňství dotkly samotného žalobce, přičemž v dohledné době nelze očekávat nápravu směrem k dodržování právních standardů EU v oblasti lidských práv a svobod. Krajský soud nesouhlasil s názorem stěžovatele, že udělení doplňkové ochrany žalobci by bylo nadbytečné z důvodu výsledku extradičního řízení (žalobce nebyl vydán) a uděleného přechodného pobytu žalobci dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, v relevantním znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Krajský soud konstatoval, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany či humanitárního azylu podle § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu. Žalobce však podle krajského soudu splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. a) zákona o azylu, neboť bylo prokázáno, že v případě jeho návratu do Turecka a uvěznění by mu hrozilo mučení, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, jak vyplynulo ze zpráv citovaných v extradičním řízení, a rovněž ze zpráv doložených stěžovatelem v řízení o udělení mezinárodní ochrany. Podmínky ve věznicích v Turecku jsou v současné době velmi špatné v důsledku nedodržování lidských práv, přeplněnosti věznic, nedostatečné zdravotní péče, bití a nelidského zacházení. Přestože žalobce momentálně nebude vydán do věznice v Turecku z důvodu rozhodnutí soudu v extradičním řízení a je mu povolen přechodný pobyt na území ČR v důsledku soužití s jeho manželkou, která je příslušníkem EU, nic to podle krajského soudu nemění na skutečnosti, že by mu měla být udělena doplňková ochrana. Není rozhodující, že se za dané situace bude jednat o „dvojí“ ochranu žalobce.

II. Podstatný obsah kasační stížnosti, vyjádření žalobce

[3] Stěžovatel podal proti výrokům I. a II. rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Uvedl, že kasační stížnost je přijatelná ve smyslu § 104a s. ř. s., neboť daná otázka není v judikatuře Nejvyššího správního soudu dosud řešena, nadto se jedná o zásadní situaci, v níž je třeba vyslovit názor k určitému typu případů či právních otázek.

[4] Stěžovatel namítl nepřezkoumatelnost výroku I. napadeného rozsudku. Krajský soud zrušil celé rozhodnutí stěžovatele, přestože sám konstatoval, že nebyly splněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, § 13, § 14 a § 14b zákona o azylu. Napadený výrok tak nekoresponduje s odůvodněním rozsudku. Krajský soud měl napadené rozhodnutí zrušit pouze v části týkající se doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu a jen v této části napadené rozhodnutí vrátit stěžovateli k dalšímu řízení.

pokračování

[5] Dále stěžovatel namítl, že krajský soud postupoval v rozporu se zákonem a jednostranně ve prospěch žalobce. Provedl *ex nunc* posouzení skutkové a právní stránky, nicméně v napadeném rozsudku chybí úvaha, proč nové skutečnosti, jež vyšly najevo až před soudem, vedly soud ke zrušení napadeného rozhodnutí. V případě tak zásadních novot byl na místě spíše postup dle § 11a zákona o azylu. Není zřejmé, v čem krajský soud neshledal záruky, že by stěžovatel při projednávání opakované žádosti o mezinárodní ochranu nedostál svému posouzení.

[6] Podle stěžovatele usnesení Krajského soudu v Brně č. j. 11 Nt 402/2017 - 456, a usnesení Vrchního soudu v Olomouci č. j. 2 To 111/2017 - 489, z nichž krajský soud v napadeném rozsudku vycházel, jsou založena na jiné skutkové situaci (na kterou krajský soud na str. 3, 4 a 22 napadeného rozsudku upozornil, nevyvodil však z toho žádné odpovídající závěry). Krajský soud nevzal v úvahu rozdílnost postavení žalobce v extradičním řízení a v řízení o udělení mezinárodní ochrany. Přímým důsledkem negativního rozhodnutí v extradičním řízení je vydání žalobce k výkonu trestu v zemi původu, ale neudělením mezinárodní ochrany takový přímý následek v obecné rovině nenastává. Krajský soud se v této otázce pouze ztotožnil se závěry učiněnými soudy v extradičním řízení.

[7] Stěžovatel dále namítl, že krajský soud rezignoval na hodnocení argumentace stěžovatele, podle něhož byly žalobci poskytnuty ze strany tureckých orgánů záruky, které jej zvýhodňují oproti všem jiným odsouzeným v Turecku. Krajský soud se bez dalšího ztotožnil se závěrem učiněným v extradičním řízení tak, že uvedeným zárukám neuvěřil. Podle stěžovatele byla hrozba nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu rozptýlena zárukami poskytnutými tureckou stranou a také výsledkem extradičního řízení. Uvedenou argumentaci krajský soud vůbec nezhodnotil.

[8] Stěžovatel konstatoval, že účelem mezinárodní ochrany není posilovat žalobcův již tak dostatečně dobře zajištěný právní stav. V důsledku rozhodnutí o nevydání v extradičním řízení a pobytového oprávnění v České republice žalobce nečelí hrozbě uvěznění. Udělením doplňkové ochrany dochází ke zdvojení pobytového oprávnění a ochrany před uvězněním. Podle stěžovatele je uvedené v rozporu s účelem zákona o azylu a snižuje to význam a vážnost rozhodnutí v extradičním řízení.

[9] Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu ve výrocích I. a II. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[10] Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a jedná za něj pověřený zaměstnanec s právním vzděláním, které je požadováno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[12] Nejvyšší správní soud se dále ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu,* 2) kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně,* 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele*. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

[13] Stěžovatel v kasační stížnosti konstatoval, že rozsudek krajského soudu řeší judikaturou dosud neřešenou otázku, dále že rozsudek je nepřezkoumatelný, spočívá na nesprávném nově zjištěném skutkovém základě a právním posouzení věci a řeší zásadní otázku v určitých typových situacích. Uvedená tvrzení nelze v daném případě z hlediska posouzení přijatelnosti kasační stížnosti *prima facie* vyloučit, neboť jsou tvrzena pochybení v postupu krajského soudu, která by s ohledem na předmět řízení mohla být zásadní ve výše uvedeném smyslu. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že kasační stížnost stěžovatele je přijatelná.

[14] Nejvyšší správní soud poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Přitom zkoumal, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[15] Kasační stížnost je důvodná.

pokračování

[16] Stěžovatel nejprve namítal, že rozsudek krajského soudu je nepřezkoumatelný, protože krajský soud zrušil celé napadené rozhodnutí, nikoliv pouze část týkající se doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, ačkoliv shledal vady rozhodnutí toliko ohledně posouzení doplňkové ochrany.

[17] Oddělitelností výroku o azylu a výroku o doplňkové ochraně se již Nejvyšší správní soud zabýval ve svém rozsudku ze dne 29. 11. 2011, č. j. 9 Azs 14/2011 - 300, v němž v návaznosti na dosavadní konstantní judikaturu zdejšího soudu (zejména usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2006, č. j. 8 Azs 21/2006 - 164, rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2008, č. j. 7 Azs 78/2007 - 94, ze dne 11. 2. 2009, č. j. 1 Azs 107/2008 - 78, ze dne 26. 7. 2007, č. j. 2 Azs 30/2007 - 69) konstatoval, že „*nesplnění podmínek pro udělení azylu je první, výchozí podmínkou, kterou je třeba splnit pro to, aby byla cizinci udělena doplňková ochrana. Z toho tedy jasně vyplývá posloupnost posuzování, jež začíná vždy úvahou o tom, zda lze žadateli udělit mezinárodní ochranu ve formě azylu, a až nebyly-li naplněny důvody pro udělení azylu, posuzuje se splnění důvodů pro udělení doplňkové ochrany; srov. KOSAŘ, D., MOLEK, P., HONUSKOVÁ, V., JURMAN, M., LUPAČOVÁ, H. Zákon o azylu. Komentář. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2010, s. 339. Tento postup má logicky odraz také ve struktuře výroku rozhodnutí, které je v případě výroku o neudělení azylu opatřeno též dalším výrokem ohledně udělení či neudělení doplňkové ochrany. Výrok o udělení či neudělení doplňkové ochrany je tak výrokem závislým, a to v tom smyslu, že je podmíněn výrokem o neudělení azylu, případě o jeho odnětí (viz § 14a zákona o azylu). Nelze tudíž ze strany krajského soudu zrušit rozhodnutí ministerstva vnitra pouze v rozsahu výroku týkajícího se neudělení azylu bez toho, že by byl současně zrušen též výrok o udělení či neudělení doplňkové ochrany.* [...] *tato provázanost obou výroků a z ní plynoucí závislost výroku ohledně doplňkové ochrany je pouze jednosměrná a neplatí naopak* [...]; *to znamená, že* ***soud ve správním soudnictví může zamítnout žalobu proti výroku o neudělení azylu a současně zrušit výrok o tom, že se žadateli neuděluje doplňková ochrana a v této části vrátit věc k dalšímu řízení správnímu orgánu*** [zvýraznění provedeno zdejším soudem - pozn. NSS].“ Z citovaného rozhodnutí plyne, že pokud krajský soud dospěje k závěru o správnosti posouzení neudělení azylu dle § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu Ministerstvem vnitra, avšak posouzení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu shledá nesprávným, je na místě, aby žalobu proti výrokům o neudělení azylu částečně zamítl a dále částečně žalobě vyhověl, tedy zrušil výrok (resp. část výroku) o tom, že se doplňková ochrana cizinci neuděluje.

[18] V nyní projednávané věci krajský soud výrokem I. napadeného rozsudku zrušil celé rozhodnutí stěžovatele, přestože v odůvodnění rozsudku neshledal žádné vady posouzení, jež se týkalo neudělení azylu podle § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu. Nesprávné posouzení případu žalobce stěžovatelem krajský soud shledal toliko ve vztahu k neudělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Z uvedeného je zřejmé, že krajský soud zatížil výrok I. napadeného rozsudku vadou nepřezkoumatelnosti, neboť tento výrok je v rozporu s odůvodněním napadeného rozsudku (k vadě nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130,

publ. pod č. 244/2004 Sb. NSS). Výše uvedená kasační námitka stěžovatele je tedy důvodná.

[19] Ačkoliv Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadený rozsudek je v uvedené části nepřezkoumatelný, a proto je třeba jej ve výroku I. a na něm závislém výroku II. zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení, nebrání tato skutečnost přezkumu rozsudku krajského soudu z pohledu dalších kasačních námitek napadajících skutkové a právní závěry, které jsou oddělitelné od nepřezkoumatelné části rozsudku (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 - 74, publ. pod č. 1566/2008 Sb. NSS).

[20] Stěžovatel dále namítal, že napadený rozsudek neobsahuje úvahu krajského soudu, proč skutečnosti, které vyšly najevo až před krajským soudem, vedly ke zrušení napadeného rozhodnutí, a dále že krajský soud postupoval jednostranně ve prospěch žalobce. Uvedené námitce nelze přisvědčit. Krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku jasným a dostatečným způsobem vysvětlil, z jakého důvodu byly podle jeho názoru splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany žalobci dle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Názor krajského soudu již byl podrobně rekapitulován v bodě [2] tohoto rozsudku; na něj tedy Nejvyšší správní soud tímto odkazuje, neboť opakování tam uvedené argumentace krajského soudu by již bylo nadbytečné. K toliko obecnému argumentu stěžovatele o jednostranném postupu krajského soudu zdejší soud v obecné rovině uvádí, že namítané pochybení neshledal. Skutečnost, že krajský soud dovodil ze zjištěného skutkového stavu jiné závěry než stěžovatel, sama o sobě neznamená, že rozhodoval neobjektivně ve prospěch žalobce.

[21] Stěžovatel v kasační stížnosti dále uvedl, že krajský soud provedl nové posouzení skutkové a právní stránky věci, ačkoliv byl v případě tak zásadních novot na místě postup podle § 11a zákona o azylu. Podle stěžovatele není zřejmé, v čem krajský soud neshledal záruky, že by stěžovatel při projednávání opakované žádosti o mezinárodní ochranu nedostál svým povinnostem.

[22] Nejvyšší správní soud připomíná, že podle ustálené judikatury vychází soud při přezkumu rozhodnutí správního orgánu ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Z uvedeného pravidla však existuje výjimka mj. v případě existence právní normy, jež má před uvedeným ustanovením aplikační přednost (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 4. 2011, č. j. 5 Azs 3/2011 - 131). Takovou normou s aplikační předností je čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“). Podle citovaného ustanovení jsou členské státy Evropské unie povinny zajistit, aby měl žadatel v řízení o udělení mezinárodní ochrany k dispozici účinný opravný prostředek, jehož podstatou je úplné a *ex nunc* posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011, o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok

na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany, a to alespoň v řízeních o opravném prostředku u soudu prvního stupně (tj. v případě České republiky ve správním soudnictví u krajského soudu). Podle čl. 52 odst. 1 procedurální směrnice se povinnost zajistit účinný opravný prostředek ve smyslu čl. 46 odst. 3 této směrnice vztahuje na žádosti o udělení mezinárodní ochrany podané po 20. 7. 2015. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 10. 8. 2017, č. j. 1 Azs 194/2017 - 30, „[v]*zhledem k včasnému neprovedení této směrnice do vnitrostátního právního řádu, přitom panuje ve správním soudnictví v zásadě shoda na tom, že je u žádostí podaných po rozhodném datu třeba dovodit přímý účinek citované směrnice (v podrobnostech viz rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 24. 8. 2015, č. j. 45 Az 30/2014 - 7, rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2016, č. j. 5 Azs 20/2015 - 35, a ze dne 17. 1. 2017, č. j. 5 Azs 293/2016 - 19, či usnesení téhož soudu ze dne 24. 2. 2016, č. j. 2 Azs 274/2015 - 56). V posuzované věci byla žádost o udělení mezinárodní ochrany stěžovatelem podána dne 11. 7. 2016, a je tedy nepochybné, že se na jeho případ čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice vztahuje, s čímž souvisí mimo jiné i možnost namítat i v soudním řízení nové, dříve neuplatněné skutečnosti.*“ Z uvedeného je zřejmé, že nelze přisvědčit argumentu stěžovatele, podle něhož je v případě *„zásadních skutkových novot“* na místě postup podle § 11a zákona o azylu, tedy podání opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Naopak bylo povinností krajského soudu, aby v souladu s čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice v plném rozsahu přezkoumal skutkovou a právní stránku případu žalobce (žadatele o mezinárodní ochranu), který žádost o udělení mezinárodní ochrany podal dne 23. 1. 2017 a na jeho žádost se tedy vztahuje čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice (čl. 52 odst. 1 procedurální směrnice); § 75 odst. 1 s. ř. s. se v daném případě neuplatní. Již z tohoto důvodu nemůže být dotčená kasační námitka důvodná.

[23] Nadto v nyní projednávané věci žalobce ani žádné skutkové novoty, jež by svědčily o splnění podmínek pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany, v řízení před krajským soudem neuváděl. Tvrzení žalobce podstatná pro posouzení udělení mezinárodní ochrany, resp. doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu, jsou totiž od okamžiku podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany totožná. Krajský soud dospěl k závěru o splnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany žalobci z důvodu hrozícího mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení v případě návratu do vlasti, a to vzhledem k jeho odsouzení k trestu odnětí svobody a nedodržování standardů lidských práv v Turecku (podrobněji viz bod [2] tohoto rozsudku). Uvedené hrozící nebezpečí žalobce popsal již v pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 2. 3. 2017, jak plyne ze správního spisu a rozhodnutí stěžovatele. Z hlediska žalobcem tvrzeného (a krajským soudem shledaného) důvodu pro udělení doplňkové ochrany tedy k uplatnění žádných skutkových novot nedošlo.

[24] Je pravdou, že krajský soud vycházel při posouzení také z okolností případu žalobce zjištěných v řízení o (ne)přípustnosti vydání žalobce do Turecka, jak byla shrnuta v usneseních Krajského soudu v Brně č. j. 11 Nt 402/2017 - 456 a Vrchního soudu v Olomouci č. j. 2 To 111/2017 - 489, jež byla vydána až v průběhu řízení o žalobě proti napadenému rozhodnutí stěžovatele. Vydání citovaných usnesení ani skutečnost, že bylo

rozhodnuto o nepřípustnosti vydání žalobce do Turecka, ovšem nepředstavují skutkovou novotu ve výše uvedeném smyslu (ke vztahu azylového a extradičního řízení podrobně viz bod [32] tohoto rozsudku). Z usnesení Krajského soudu v Brně č. j. 11 Nt 402/2017 - 456 plyne, že návrh na vydání žalobce do Turecka k výkonu trestu odnětí svobody podala státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Brně dne 12. 4. 2017. Přezkoumávané rozhodnutí stěžovatele o mezinárodní ochraně bylo vydáno až dne 22. 8. 2017. Je tedy zřejmé, že extradiční řízení probíhalo již v době, kdy stěžovatel rozhodoval o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu; krajský soud tudíž s přihlédnutím ke všemu výše uvedenému nepochybil, pokud z těchto skutečností vycházel.

[25] S ohledem na výše uvedené shledal Nejvyšší správní soud kasační námitku týkající se skutkových novot jako nedůvodnou.

[26] Stěžovatel dále namítal, že krajský soud se pouze ztotožnil se zjištěními a závěry učiněnými v rámci extradičního řízení v usneseních Krajského soudu v Brně č. j. 11 Nt 402/2017 - 456 a Vrchního soudu v Olomouci č. j. 2 To 111/2017 - 489. Dále namítl, že krajský soud rezignoval na hodnocení argumentace stěžovatele, dle něhož byly ze strany tureckých orgánů poskytnuty záruky, které žalobce zvýhodňují oproti jiným vězňům v Turecku.

[27] Je pravdou, že krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku rekapituluje a vychází také ze zjištění, která učinil z uvedených usnesení Krajského soudu v Brně a Vrchního soudu v Olomouci (tj. soudů, které rozhodovaly v extradičním řízení); tato zjištění se týkají zejména stavu dodržování standardů Evropské unie v oblasti lidských práv a svobod v Turecku a jeho věznicích. Taková zjištění jsou ovšem ze své povahy nepochybně relevantní nejen z pohledu přípustnosti vydání žalobce do země původu, ale rovněž z hlediska posouzení existence relevantních důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, včetně posouzení hrozícího nebezpečí vážné újmy spočívajícího v mučení, nelidském či ponižujícím zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu ve smyslu § 14a odst. 1, 2 písm. b) zákona o azylu. Stěžovateli přitom nelze přisvědčit v tom, že by krajský soud pouze převzal závěry učiněné v extradičním řízení. Na str. 26 až 28 napadeného rozsudku totiž krajský soud provedl vlastní právní posouzení zjištěných skutečností a zabýval se tím, zda byly v případě žalobce splněny podmínky pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany (opětovně viz rekapitulace odůvodnění napadeného rozsudku v bodě [2] tohoto rozsudku). K námitce stěžovatele, že krajský soud neposoudil argumenty týkající se poskytnutých záruk ze strany tureckých orgánů, Nejvyšší správní soud uvádí, že krajský soud souhlasil se závěry, které byly učiněny trestními soudy v extradičním řízení, jak plyne ze str. 19, 23 a 25 *in fine* napadeného rozsudku. Učinil tak ovšem zákonným způsobem, neboť jeho závěry o nevěrohodnosti záruk týkajících se situace žalobce v případě návratu a nástupu výkonu trestu odnětí svobody v tureckých věznicích, jak plynou z uvedených stránek napadeného rozsudku, jsou z hlediska přezkumu rozhodnutí o mezinárodní ochraně zcela přiléhavé, přezkoumatelné a dostatečné. Z kontextu celého odůvodnění napadeného rozsudku je zřejmý vlastní názor krajského soudu na posouzení záruk tureckých orgánů v nyní projednávané věci, a sice že poskytnuté záruky vnímá toliko jako formální, přičemž s ohledem na nepřehlednou

politickou a právní situaci není v silách tureckých orgánů nabízené záruky účinně kontrolovat a situaci žalobce reálně ovlivnit.

[28] Nejvyšší správní soud tedy neshledal důvodnými ani námitky týkající se převzetí závěrů extradičního řízení krajským soudem.

[29] Podstatou poslední kasační námitky je posouzení otázky, zda má být žalobci udělena doplňková ochrana dle § 14a zákona o azylu i tehdy, pokud bylo rozhodnuto o nepřípustnosti jeho vydání do země původu k výkonu trestu odnětí svobody, a pokud má žalobce pobytové oprávnění v podobě přechodného pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie (§ 87b zákona o pobytu cizinců). Stěžovatel namítl, že doplňková ochrana je v popsaném případě nadbytečná, neboť za dané situace se bude jednat o „dvojí" pobytové oprávnění a „dvojí" ochranu žalobce.

[30] Nejvyšší správní soud nejprve konstatuje, že z žádného ustanovení zákona o azylu neplyne, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany by byla *a priori* nadbytečná z důvodu, že má na území České republiky povolen přechodný pobyt. Takový názor ostatně stěžovatel ani v řízení o žádosti žalobce nezastával, přestože věděl, že žalobce měl v okamžiku podání žádosti (od 21. 9. 2015) v České republice povolen přechodný pobyt rodinného příslušníka občana Evropské unie (viz např. č. l. 67 správního spisu - Výpis z evidence cizinců s povoleným pobytem na území České republiky). Argument, že by žalobci neměla být udělena doplňková ochrana dle § 14a odst. 1, 2 písm. b) zákona o azylu z důvodu, že měl (resp. má) na území České republiky přechodný pobyt dle § 87b zákona o pobytu cizinců, tak považuje Nejvyšší správní soud rovněž z níže uvedených důvodů za nepřípadný.

[31] Vzhledem argumentaci stěžovatele v kasační stížnosti je namístě nejprve provést exkurs týkající se vztahu mezi pobytovým statusem založeným cizinci na základě žádosti o udělení mezinárodní ochrany a pobytovým oprávněním podle § 87b zákona o pobytu cizinců (přechodný pobyt rodinného příslušníka občana Evropské unie). Vztah uvedených institutů je do jisté míry specifický. Zatímco krátkodobá a dočasná pobytová oprávnění dle zákona o pobytu cizinců zásadně zanikají podáním žádosti o mezinárodní ochranu, a sice z důvodu, aby neexistovaly duplicitní pobytové statuty dle zákona o azylu a zákona o pobytu cizinců (§ 85a zákona o azylu), v případě přechodného pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie se uvedené pravidlo neuplatní. Ust. § 87b zákona o pobytu cizinců je totiž transpozicí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS. Z judikatury Soudního dvora Evropské unie plyne, že uvedená směrnice se vztahuje na státního příslušníka třetí země, který doprovází nebo následuje příslušného občana Evropské unie, a to bez ohledu na způsob, jakým tento státní příslušník třetí země vstoupil na území hostitelského členského státu, a kdy a jak se

stal rodinným příslušníkem občana Evropské unie. V uvedeném ohledu pak není rozhodné ani to, jestli státní příslušník cizího státu pobýval v době získání postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie v hostitelském členském na základě právních předpisů upravujících právo azylu (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 25. 7. 2008, *Metock a ostatní proti Irsku*, C-127/08, bod [99], ECLI:EU:C:2008:449, a usnesení Soudního dvora ze dne 19. 12. 2008, *Deniz Sahin proti Rakousku*, C-551/07, bod [33] ECLI:EU:C:2008:755). Z citovaných rozhodnutí Soudního dvora lze dovodit závěr, že udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu nelze odmítnout toliko z důvodu existence přechodného pobytu dle § 87b zákona o pobytu cizinců, jak naznačoval v kasační stížnosti stěžovatel, neboť takové důsledky nelze s existencí přechodného pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie vůbec spojovat (zejména s ohledem na jeho podstatu, účel a systematické zařazení v rámci relevantních právních předpisů).

[32] K argumentu stěžovatele o nadbytečnosti doplňkové ochrany z důvodu rozhodnutí o nepřípustnosti vydání žalobce Nejvyšší správní soud odkazuje na svůj rozsudek ze dne 10. 8. 2010, č. j. 4 Azs 10/2010 - 99, který byl částečně překonán dále citovaným nálezem Ústavního soudu ze dne 18. 6. 2014, č. j. I. ÚS 2211/13, nicméně následující závěry z něj plynoucí jsou stále aplikovatelné: „*Nejvyšší správní soud nemohl přisvědčit ani námitce stěžovatele* [Ministerstva vnitra - pozn. NSS]*, v níž poukazoval na to, že se otázkou doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu nemusí zabývat, neboť posuzování hrozící vážné újmy a tím dodržení zásady non-refoulement bylo součástí extradičního řízení, která je v něm dostatečným způsobem dodržena, a opětovné posuzování téhož by bylo nadbytečné a bez opory v zákoně.* [...] *mezi extradičním a azylovým řízením existují důležité rozdíly, jež spočívají již v samotném účelu a charakteru těchto řízení. Úlohou extradičního řízení je povinnost státu navrátit osobu prchající před spravedlností do dožadujícího státu, která je vtělením závazku České republiky jakožto smluvní strany Evropské úmluvy o vydávání (publikovaná pod č. 549/1992 Sb.), jíž se zavázala vydávat všechny osoby, proti kterým vedou příslušné orgány dožadující strany trestní stíhání pro trestný čin (čl. 1), zatímco azylovým právem je chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené, jež je zakotvena jak v právu udělení azylu, tak v zásadě non-refoulement, jež je zobrazena ve vnitrostátním právu v institutu doplňkové ochrany.* [...] *nelze vyloučit, že by poznatky a podklady získané v řízení o vydání cizince k trestnímu řízení do dožadujícího státu byly v azylovém řízení zcela bez významu a že by je nebylo lze využít v řízení o mezinárodní ochraně. Ba naopak, v praxi je žádoucí, aby ministerstvo vnitra mohlo poznatky a podklady, jež sloužily orgánům rozhodujícím o přípustnosti nebo samotném vydání, využít v azylovém řízení, stejně jako orgány rozhodující v extradičním řízení mohou využít poznatků získaných v řízení o mezinárodní ochraně.* [...] *ministerstvo vnitra jakožto správní orgán, jenž rozhoduje o žádosti o mezinárodní ochranu, je povinno žádost o udělení mezinárodní ochrany, přestože současně probíhá extradiční řízení, zkoumat nejen z hlediska vnitrostátního práva, ale i z hlediska mezinárodních závazků, jimiž je Česká republika vázána, v souladu s kritérii a požadavky kladených na uprchlické právo, a to zejména se zásadou non-refoulement, přičemž se tohoto závazku nemůže žádným způsobem zprostit.*“ Závěry citovaného rozsudku plně dopadají na námitku stěžovatele vznesenou v této věci. Pro úplnost lze odkázat také na již zmíněný nález Ústavního soudu ze dne 18. 6. 2014, č. j. I. ÚS 2211/13, v němž Ústavní soud konstatoval: „*Zákonodárce vymezil správní řízení o udělení mezinárodní ochrany podle*

pokračování

zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, které je vedeno před Ministerstvem vnitra, a soudní řízení o přípustnosti vydání podle § 397 trestního řádu jako dvě samostatná a vzájemně nepodmíněná řízení, z nichž každé sleduje jiný účel. […] *soud nemá povinnost vyčkat skončení řízení o udělení mezinárodní ochrany a o přípustnosti vydání může rozhodnout i v jeho průběhu. Platí, že správní orgán nebude v dalším řízení* [o udělení mezinárodní ochrany - pozn. NSS] *vázán v něm učiněnými skutkovými a právními závěry soudu a bude moci otázku důvodnosti předmětné žádosti posoudit zcela samostatně. Není přitom vyloučeno, aby rozhodl o udělení mezinárodní ochrany z důvodů, které soud nepovažoval za postačující pro závěr o nepřípustnosti vydání. Z nastíněného vztahu obou řízení je patrné, že osoba, o jejíž vydání jde, má k dispozici dvě řízení, v jejichž rámci se může domoci ochrany před zásahem do svých základních práv a svobod, k němuž by došlo v důsledku porušení zásady non-refoulement.* […] *Za situace, kdy zákon předpokládá, že řízení o udělení mezinárodní ochrany i soudní řízení o přípustnosti vydání mohou být vedena současně, přičemž výsledek každého z nich může nezávisle na pořadí, v jakém tato řízení skončí, mít relevanci pro rozhodnutí ministra spravedlnosti o povolení vydání, nesmí být osobě, o jejíž vydání jde, upřena možnost, aby byla projednána její žádost o udělení mezinárodní ochrany.*“ Rovněž z citovaného nálezu Ústavního soudu je zřejmé, že argumentu stěžovatele o nadbytečnosti posouzení podmínek pro udělení doplňkové ochrany žalobci nelze přisvědčit.

[33] S ohledem na výše uvedené neshledal Nejvyšší správní soud ani kasační námitku nadbytečnosti posouzení, resp. udělení doplňkové ochrany žalobci důvodnou.

IV. Závěr a náklady řízení

[34] Z důvodu shledané vady nepřezkoumatelnosti Nejvyšší správní soud napadené výroky I. a II. rozsudku krajského soudu ve smyslu § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V tomto dalším řízení je krajský soud povinen řídit se závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu, a tedy odstranit rozpor výroku I. napadeného rozsudku s jeho odůvodněním.

[35] V novém rozhodnutí v souladu s § 110 odst. 3 s. ř. s. krajský soud rozhodne rovněž o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í :
Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 31. července 2018

Mgr. Ondřej Mrákota

předseda senátu